

Rekenverbetertrajecten; Didactische aandacht

De opbrengst van het rekenonderwijs is van veel factoren afhankelijk. Hieronder treft u een aantal belangrijke algemene aandachtspunten aan die ertoe doen binnen de rekenverbetertrajecten.

Vakkennis

Tegenvallende leeropbrengsten zijn een complexe problematiek, waarvoor meestal geen pasklare oplossingen voorhanden zijn. Belangrijk is in ieder geval dat de didactische kennis van leerkrachten op peil is. Kwalitatief hoogwaardig rekenonderwijs staat of valt met die vakkennis. En dan gaat het niet alleen om de kennis van individuele leerkrachten, maar vooral ook om die van een schoolteam als geheel. Op veel scholen kan daar veel winst geboekt worden.

Teamontwikkeling

Een rekenverbetertraject is bij voorkeur een teamgerichte aangelegenheid. Daarbij kan langs ontwikkelingslijnen gewerkt worden met bijvoorbeeld intensieve uitwisseling van praktijkervaringen, het samen doordenken van de centrale doorlopende leerlijnen en het 'bij elkaar in de keuken kijken'. Een externe deskundige (schoolbegeleider of onderwijsadviseur) kan adviseren of ondersteunen, maar een team kan ook aan de slag zonder hulp van buitenaf.

Leeropbrengsten aanpakken

Vaak is een combinatie van factoren van invloed op de leeropbrengsten. De voornaamste aandachtspunten voor meer rendement zijn:

(1) Vergroot het inzicht in doorlopende leerlijnen bij leerkrachten

De belangrijkste leerprocessen bij rekenen beslaan vaak meerdere leerjaren. Dit geldt bijvoorbeeld voor de tafels van vermenigvuldiging. De eerste verkenningen vinden gewoonlijk in groep 3 plaats, waarna in groep 4 de lagere tafels en in groep 5 de hogere tafels verkend en ingeoeffend worden. Wanneer leerkrachten meer inzicht krijgen in de doorlopende leerlijnen, kunnen zij de functie van de door de methode aangereikte activiteiten beter doorzien en een plaats geven in de globale structuur van de leerlijnen.

(2) Ontdek de 'witte vlekken' in de rekenmethode

In de gebruikte methode komen soms minder goed uitgewerkte onderdelen in een leerlijn voor, waardoor stagnaties kunnen ontstaan.

(3) Verbreed de instructievaardigheden van leerkrachten

De meeste leerkrachten beschikken over goede instructievaardigheden. Wel functioneren zulke vaardigheden niet altijd optimaal, bijvoorbeeld omdat onduidelijk is hoeveel sturing nodig is tijdens een instructie, welke ruimte leerlingen wel of niet moeten krijgen om een eigen werkwijze te volgen en of het wenselijk is om bepaalde kennis en vaardigheden bij de leerlingen 'in te slijpen'.

(4) Verschillen tussen leerlingen

Naarmate een groep leerlingen qua rekenniveau heterogener is, wordt het moeilijker om goed met de verschillen tussen deze leerlingen om te gaan. Ga goed om met deze verschillen, maar let op dat deze verschillen niet door het onderwijs in de hand gewerkt worden.

(5) Zorg voor een eenduidige zorgstructuur

Binnen de school werken groepsleerkracht, remedial teacher, rekencoördinator, interne begeleider, enzovoort lang niet altijd vanuit eenzelfde, gezamenlijk doordachte visie op onderwijsleerprocessen en op didactisch handelen gewerkt. Dit kan het voor leerlingen lastig maken om verband te zien tussen de aanwijzingen van de leerkracht in de klas, en de hulp die een remedial teacher op basis van een handelingsplan biedt.

Deze kwaliteitskaart is een korte samenvatting van het artikel 'Didactische aandachtspunten bij rekenverbetertrajecten'. U kunt dit artikel vinden in de implementatiekoffer (wat ertoe doet) op www.schoolaanzet.nl

Didactische aandachtspunten per leerjaar vindt u in de brochure 'Iedereen kan leren rekenen'. Ook deze brochure kunt u op de site van [schoolaanzet](http://schoolaanzet.nl) vinden.

Colofon

Deze Kwaliteitskaart Didactische aandachtspunten bij rekenverbetertrajecten is samengesteld door Gert Gelderblom en is een uitgave van School aan Zet. Voor vragen rond de handreikingen en kwaliteitskaarten kunt u contact opnemen met School aan Zet: Gea Spaans, secretariaat@schoolaanzet.nl.

KKDAR0612

© Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

KWALITEITSKAART